

Temat tygodnia : „Tu rośnie paprocie”- 30.11.- 04.12.2020

Temat dnia: „Wagoniki z węglem”

Propozycje zabaw na 02.12.2020 (środa).

Cele główne:

- zapoznanie z produktami powstałymi wskutek chemicznej przeróbki węgla,
- rozwijanie umiejętności klasyfikowania.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia produkty powstałe z węgla,
- segreguje figury według wielkości.

1. Zabawa z lustrem.

Dziecko siada przed lustrem, rodzic mówi *zrób kilka grymasów*,

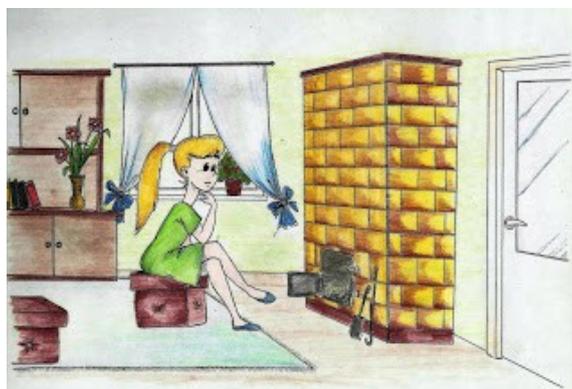
- Które uważasz za zabawne...
- Teraz zrób bardzo poważną minę. A teraz zrób wesołą minę.
- Czy możesz pokazać bardzo złą minę?
Teraz pokaż minę zmęczenie. Czy możesz jeden raz głośno i mocno ziewnąć?
Jaką minę chcesz jeszcze zobaczyć w lustrze?

2. Rytmizowanie tekstu, wypowiedzianie – ciche i głośne; dopowiadanie przez dziecko wybranych słów (np. wytłuszczonych poniżej wyrazów) z mocniejszym akcentem, po przerwaniu mówienia przez R.; ilustracja ruchowa tekstu.

Dziecko:

*Idzie górnik do **kopalni** – maszeruje w miejscu, jeden, drugi, trzeci, **czwarty**... pokazuje na palcach lub wyklaskuje, **Bryły węgla **wydobywa****, naśladuje podnoszenie ciężkiej bryły węgla, **słony pot mu z czoła **spływa****. ociera pot z czoła – raz jedną ręką, raz – drugą.*

3. Opowiadanie H. Zdzitowieckiej „O czym szeptały iskiereki”

Ewa siedzi przed piecem i patrzy, jak z paleniska spadają iskiereki do popielnika. To węgiel się pali.

„Co to jest węgiel”? - myśli Ewa.

Patrzy w ogień, gdy nagle...

— Pst! wyskoczyła z ognia iskiereka i zaszemrała cichutko:

— Posłuchaj... ale nim skończyła, już zgasła.

— Dawno, dawno temu, przed wielu laty... — syknęła druga iskierka i też zgasła.

— Tam, gdzie teraz jest kopalnia węgla... zaczęła trzecia. Przez chwilę nie pokazywała się żadna iskierka. Ewa myślała, że nie dowie się, co było na miejscu kopalni, gdy cała gromadka błyszczących iskierok wpadła do popielnika.

— Był wielki, wielki, zielony las...

— A w tym lesie rosły gęsto wysokie drzewa...

— Takich drzew już teraz nie ma w żadnym lesie — dodała następna iskierka, gdy jej poprzedniczka zgasła.

Iskierki szeptały teraz, jedna po drugiej:

— Drzewa rosły i po wielu, wielu lalach przewracaly się od starości...

— Łamały je burze i wichury....

— Zalewały je wody... przysypywały ziemia...

— Na obalonych pniach wyrastały nowe i coraz to nowe...

— Po wielu, wielu lalach...

— To już było - przerwała Ewa.

— - Pst, słuchaj, nie przerywaj — syknęły naraz trzy iskierki.

— Przez wiele, wiele lat leżały pod ziemią nieraz bardzo głęboko...

... i zmieniały się powoli w czarne, twarde bryły...

— Jeszcze dziś możesz zobaczyć czasem na kawałku węgla ślady odcisniętych liści prastarych drzew...

- ... drzew, które rosły, gdy jeszcze ludzi nie było na ziemi...

--- ... gdy jeszcze ptaki nie śpiewały i nie wity gniazd pomiędzy gałęziami...

— ... gdy między drzewami przesuwaly się olbrzymie zwierzęta, które dawno już, dawno wyginęły...

— ... gdy .... — zaczęła ostatnia iskierka i ... zgasła.

4. Rozmowa nt opowiadania.

- wyjaśnienie pojęcia TORF organiczna skała osadowa barwy brunatnej lub czarnej, powstała z obumarłej roślinności bagiennej

5. Historyjka obrazkowa „Powstanie węgla”

Dziecko ogląda ilustracje, prezentujące powstanie węgla.

6. "Jak powstał

węgiel"- zabawa dramowa.

Ilustrowanie ciałem historii powstania węgla.

• Zabawy z wykorzystaniem wiersza Marii Terlikowskiej „*Węglowa rodzinka*” - poszerzanie wiadomości o produktach pochodzących z przeróbki (chemicznej) węgla.

7. Słuchanie wiersza – klaskanie, gdy są wymieniane nazwy produktów, do których wytworzenia jest potrzebny węgiel.

• Powtarzanie (podczas recytacji fragmentów wiersza) za R. nazw produktów wytworzonych z węgla.

• Podział wymienionych w wierszu nazw produktów pochodzących z węgla (wybaldowane wyrazy) na sylaby, z jednoczesnym wykonywaniem ruchów (klaskanie, tupanie, podskakiwanie, uderzenie o uda, klaskanie nad głową itp.).

To węglowa jest rodzina:
parafina,
peleryna,
duża **piłka** w białe groszki
i z apteki **proszek** gorzki,
i z plastiku **sześć koszyków**,
gąbka, co się moczy w wodzie,
i **benzyna** w samochodzie,
czarna smoła,
biała świeca,
to rodzina węgla z pieca.
Widzę już zdziwione miny:
Co ma węgiel do benzyny?
Czy jest z węglem spokrewniona
gąbka miękka i czerwona?
Otóż właśnie wiem na pewno,
że jest jego bliską krewną.
Węgla jest po odrobinie
w **parafinie**,
w **pelerynie**,
w dużej **piłce** w białe groszki
i z apteki **proszku gorzkim**,
i w **ołówku** tym w piórniku,
i w **koszyku** tym z plastiku.
Nawet świece, te z choinki,
to też węgla są kuzynki.
Lecz wśród wszelkiej tej rodziny,
wśród kuzynów i rodzeństwa,
nie ma ani odrobiny
rodzinnego podobieństwa.
Węgiel czarny jest jak skała,
koszyk żółty, świeca biała.
Skąd się wzięły te różnice?
O! To już są tajemnice,
które kryją się w fabryce

8. „Co otrzymujemy z węgla” - rozmowa na temat treści wiersza.

Do produkcji których przedmiotów wykorzystano węgiel?

9. *Małe figury, duże figury* – ćwiczenia klasyfikacyjne.

• Zabawa z elementem dramy – *Jestem figurą*.

Dziecko wciela się w role wybranej figury i opowiada o niej, nie używając nazwy.

Np. *Mam cztery boki, cztery wierzchołki, boki mam parami równe...*

Wyszukiwanie w domu przedmiotów mających kształt określonej figury, określanie ich wielkości przeliczanie przedmiotów znajdujących się w domu odpowiadających kształtowi wybranej figury .

Piosenki do utrwalenia – Choinka 2020-11-30

<https://youtu.be/aLyODVYuh0s>

Mikołaj pędzi - tekst piosenki

1. Już na płatkach śniegu przyfrunęły święta
Teraz wszystkie dzieci marzą tylko prezentach
Sanie Mikołaja dzwonią dzwoneczkami
Święty Mikołaju, bądź już wreszcie tutaj z nami

Ref.: A Mikołaj pędzi, a Mikołaj gna
Od domu do domu ciężką pracę ma

Jego piękną brodę pokrył srebrny lód
Gdyby tak biedaczek już odpocząć mógł.

2. Święty Mikołaju my ci pomożemy
I wszystkie prezenty szybko dzieciom rozniesiemy
Potem pod choinką siądziesz razem z nami
Też swój prezent znajdziesz w pięknym koszu z paczuszkami

To jest zdjęcie przedstawiające grudkę węgla kamiennego. Narysuj przy strzałkach, co otrzymujemy z węgla.

Ref.: A
Mikołaj
pędzi, a
Mikołaj gna
Od domu do
domu ciężką
pracę ma
Jego piękną
brodę pokrył
srebrny lód
Gdyby tak
biedaczek już
odpocząć
mógł.